

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

21 січня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 65/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Гладія С.В., Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шиловой Т.С., Щотки С.О.;

Громадська рада міжнародних експертів у складі:

Голови - сера Ентоні Хупера,

членів Ради: Аурелійуса Гутаускаса, Флемінга Денкера, Теда Зажечни, Мір'яни Лазарової-Трайковської, Лорни Харріс,

розглянувши на спеціальному спільному засіданні питання про відповідність кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Черниш Тетяни Олександрівни критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»,

встановили:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 186/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 39 вакантних посад суддів Вищого антикорупційного суду, з яких 27 посад суддів у Вищому антикорупційному суді та 12 посад суддів - в Апеляційній палаті Вищого антикорупційного суду.

Черниш Тетяна Олександрівна звернулася до Комісії із заявою про допуск до участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Вищого антикорупційного суду та проведення кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати в ньому правосуддя як особа, яка відповідає вимогам пункту 1 частини другої статті 7 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», тобто має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років.

Комісією 08 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 105/вс-18, зокрема, про допуск Черниш Т.О. до проходження кваліфікаційного оцінювання.

Рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року № 325/зп-18 затверджено результати іспиту, складеного під час кваліфікаційного оцінювання, згідно з якими Черниш Т.О. отримала 143,75 бала. Відповідно до цього Черниш Т.О. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досє та проведення співбесіди» в межах оголошеного 02 серпня 2018 року конкурсу до Вищого антикорупційного суду.

Згідно з вимогами частини першої статті 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» рішенням Комісії від 06 листопада 2018 року № 249/зп-18 призначено 6 членів Громадської ради міжнародних експертів (далі - ГРМЕ, Рада).

Відповідно до статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» та підпункту 4.11.5 пункту 4.11 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (далі - Регламент), ГРМЕ ініційовано розгляд питання відповідності кандидата на посаду судді Черниш Т.О. критеріям, визначеним частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», на спеціальному спільному засіданні шляхом подання до Комісії відповідного повідомлення, що містить інформаційну записку про кандидата.

В інформаційній записці наведено обставини, які, на думку Ради, викликають обґрунтований сумнів щодо відповідності кандидата критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», а саме:

1) кандидат Черниш Т.О. в декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 рік вказала, що 06 травня 2014 року придбала квартиру у м. Умань загальною площею 57,7 кв.м вартістю 147 120 грн (еквівалентно 12 500 долларам США на момент купівлі);

Черниш Т.О. зазначила, що дійсно придбала цю власність лише за 147 120 грн, проте ринкова ціна такої квартири в названий період була значно вищою, що викликало обґрунтований сумнів щодо її доброчесності.

2) рішенням від 07 лютого 2017 року у справі № 705/47/17 суддя Уманського міськрайонного суду Черкаської області задовільнив позов Черниш Т.О. та надав дозвіл, як вказано у цьому рішенні, на тимчасовий виїзд за межі України малолітньому ОСОБА_3, ІНФОРМАЦІЯ_1, без згоди та супроводу батька ОСОБА_2, ІНФОРМАЦІЯ_3, а саме: на відпочинок до Єгипту строком 21 дня в період з 15 березня до 15 червня 2017 року.

Кандидат Черниш Т.О. заперечила цей факт, посилаючись на Конвенцію ООН про права дитини та зауважила, що в цьому разі діяла як мати, а не як суддя. Черниш Т.О. заявляла, що не підлягали застосуванню положення Цивільного процесуального кодексу про звернення судді до суду вищої інстанції для вирішення питання про передання справи на розгляд до іншого суду. Це викликало обґрунтовані сумніви щодо її доброчесності і практичних навичок.

3) у червні 2016 року Державна судова адміністрація України (ДСА) провела аудит відповідності окремих питань в Уманському міськрайонному суді Черкаської області. За результатами аудиту було підготовлено доповідь, в якій йшлося, що в період з 01 січня 2015 року до 31 березня 2016 року (тобто коли Черниш Т.О. працювала у цьому суді) у 48 365 випадках було наявне втручання в роботу автоматизованої системи розподілу справ, у зв'язку з чим розподіл справ не здійснювався випадково.

Кандидат твердила, що вона не знала про факти, викладені у звіті, що викликали обґрунтований сумнів щодо її добросовісності.

Стосовно наведених обставин Черниш Т.О. надала усні та письмові пояснення, з яких у поєднанні з іншими наявними документами та матеріалами вбачається таке.

Черниш Т.О. не оскаржувала твердження про те, що 147 120 грн були сумою, значно меншою вартості її квартири, порівняно з вартістю такої самої квартири на відкритому ринку на час її придбання квартири Черниш Т.О. Вона посилалася на те, що підписала договір купівлі-продажу від 06 травня 2014 року, в якому дослівно зазначалося, що згідно зі звітом оцінки, підготовленим ТОВ «Фавор», вартість цієї квартири становить 147120 грн. Черниш Т.О. не надала жодного рекламного чи іншого відповідного матеріалу стосовно вартості квартири на той час.

Кандидат Черниш Т.О. повідомила, що 21 січня 2019 року на момент визначення продавцем ціни квартири згідно зі звітом оцінки приватної компанії квартира була на незавершеному стані в 9-поверховому будинку. Черниш Т.О. додала, що за договором купівлі-продажу від 06 травня 2014 року зобов'язалася сплатити 50% ціни під час його укладення і решту - до кінця 2014 року.

Таким чином, кандидатка стверджувала, що орієнтовно 06 травня 2014 року сплатила близько 73 500 грн і таку саму суму - до 31 грудня 2014 року.

У своїй доповіді ГРМЕ зазначила, що еквівалент 147 120 гривень становив 12 500 дол. США. Кандидат Черниш Т.О. поставила під сумнів точність цієї суми в доларах США, заявивши, що вона є значно вищою. Втім, 06 травня 2014 року курс обміну валют становив 11,70 грн за дол. США. Звідси випливає, що кандидат сплатила 50% ціни в сумі близько 6 287 дол. США. Курс долара США 31 грудня 2014 року становив 15,76 грн. Звідси випливає, що кандидат сплатила ще близько 4 667 дол. США. Отже, загальна сума, сплачена кандидатом, становила близько 11 000 дол. США.

Кандидат не надала жодних документів, які б засвідчували сплату в сумі, що відповідає зазначеній нею ціні придбання. Вказане залишає обґрунтований сумнів у дійсній вартості квартири та у тому, чи насправді кандидат сплатила за квартиру більше ніж задекларувала.

Стосовно рішення від 07 лютого 2017 року та необхідності застосування суддею положення Цивільного процесуального кодексу щодо звернення судді до суду вищої інстанції для вирішення питання про передання справи на розгляд до іншого суду Черниш Т.О. заявила, що зазначене положення Кодексу не підлягало застосуванню. Вона пояснила це тим, що в цьому випадку вважала, що до суду з позовом звернулася не суддя суду Черниш Т.О. для захисту своїх прав судді, до суду звернулася громадянка України Черниш Т.О., мати, яка діяла лише в інтересах ОСОБА_1 для захисту передбачених Конституцією та законами України прав дитини, оскільки ОСОБА_1 не міг самостійно звернутись до суду з позовом.

У письмових поясненнях кандидат також зазначила, що мала право вчинити так, як вона зробила, адже ґрунтувала свої дії на основі Конвенції про права дитини. Кандидат Черниш Т.О. надала подібні відповіді на спеціальному спільному засіданні Комісії та ГРМЕ.

Слід зазначити, що Конвенція про права дитини має відмінний від Цивільного процесуального кодексу України предмет регулювання, зокрема не регулює правил підсудності. Відповідно до частини першої статті 108 цього кодексу підсудність

цивільних справ, у яких однією із сторін є суд або суддя цього суду, визначається ухвалою судді суду вищої інстанції без виклику сторін. Як вбачається з тексту рішення від 07 лютого 2017 року у справі № 705/47/17, саме кандидат виступала позивачем, тобто стороною у цій справі, а спір виник саме між нею (а не ОСОБА_1) та батьком ОСОБА_1 стосовно виїзду ОСОБА_1 за кордон без згоди та супроводу батька. Кандидата Черниш Т.О. призначено на посаду судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області Указом Президента України від 23 січня 2012 року № 29/2012 і звільнено з цієї посади рішенням Вищої ради правосуддя від 15 березня 2018 року № 790/0/15-18. Таким чином, на момент звернення із позовною заявою до Уманського міськрайонного суду Черкаської області кандидат мала статус судді й обіймала посаду судді цього суду. За таких обставин беззаперечною була необхідність застосування наведених вище правил частини першої статті 108 Цивільного процесуального кодексу України.

Дії кандидата щодо подання заяви до Уманського міськрайонного суду Черкаської області та її виправдання таких дій, а також її посилення на Конвенцію суперечать Цивільному процесуальному кодексу України та залишають обґрунтований сумнів щодо її доброчесності та практичних навичок.

Стосовно порушення порядку автоматичного розподілу справ в Уманському міськрайонному суді Черкаської області Черниш Т.О. в письмових поясненнях зазначила, що на той час вона нічого про це не знала. Під час спеціального спільного засідання кандидатка підтвердила свої письмові пояснення і повідомила, що вона працювала в іншій будівлі суду та не мала жодного відношення до системи автоматичного розподілу справ.

ГРМЕ сприйняла її відповіді щодо вказаних обставин.

За результатами спеціального засідання, заслухавши доповідача - члена Ради, кандидата на посаду судді, дослідивши інформаційну записку про кандидата, надані ним усні та письмові пояснення, інші обставини, обговорені під час засідання, у членів Комісії та Ради лишилися обґрунтовані сумніви щодо відповідності Черниш Т.О. критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд».

Ураховуючи викладене, відповідно до вимог підпункту 4.11.10 пункту 4.11 розділу IV Регламенту на голосування членів Комісії та Ради винесено питання щодо того: «Чи відповідає кандидат критеріям, передбаченим частиною четвертою статті 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»?».

За результатами голосування членів Комісії та ГРМЕ рішення щодо відповідності кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Черниш Тетяни Олександрівни критеріям, визначеним статтею 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», не набрало установлені цієї статтею кількості голосів. У зв'язку з цим кандидат має бути визнаний таким, що припинив участь в оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року конкурсі на посаду судді Вищого антикорупційного суду.

Керуючись статтями 8, 9 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», статтями 81,93,101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Регламентом, Комісія та Рада

вирішили:

рішення про те, що кандидат на посаду судді Вищого антикорупційного суду Черниш Тетяна Олександрівна відповідає критеріям, визначеним статтею 8 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд», не набрало установленної цією статтею кількості голосів.

Визнати кандидата на посаду судді Вищого антикорупційного суду Черниш Тетяну Олександрівну такою, що припинила участь в оголошеному Комісією 02 серпня 2018 року конкурсі на посаду судді Вищого антикорупційного суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Голова

сер Е. Хупер

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

С.В. Гладій

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка

Члени Ради:

А. Гутаускас

Ф. Денкер

Т. Зажечни

М. Лазарова-Трайковська

Л. Харріс